

IV. OVERZICHT MOGELIJKE PRESENTATIE-ONDERWERPEN

In het overzicht hieronder zijn ruim 400 onderwerpen van presentaties verzameld die ooit in een studiekring zijn gehouden. Het is een toevallige combinatie van lijstjes van een aantal studiekringen. De lijst is bedoeld ter inspiratie voor wie op zoek is naar geschikte onderwerpen. Misschien kun je een onderwerp zo gebruiken, misschien ook brengt een onderwerp je op een idee.

De onderwerpen zijn min of meer gerangschikt volgens de (enigszins aangepaste, *cursief*) SISO-indeling die de bibliotheken gebruiken voor hun boeken. Maar je zult zien dat de indeling soms arbitrair is en dat sommige onderwerpen bij meerdere kopjes vermeld zouden kunnen worden. Het overzicht kan altijd uitgebreid worden met extra onderwerpen. Suggesties daarvoor (bijvoorbeeld een lijstje uit je eigen kring) zijn welkom op info@studiekringen50plus.nl.

000 algemeen / diversen

Onopgeloste mysteries op aarde

Wetenswaardigheden

Wist u dat? Wie, Wat, Waar!

010 studiekringen

Dementie

Doelstellingen en functioneren van de studiekring

Levensverhaal (deelnemers vertellen beurtelings hun levensverhaal)

Ouder worden en de kwaliteit van het bestaan

Poëzie, inbreng van ieder

Positief ouder worden

Techniek van vergaderen

Technische voorzieningen in woningen voor ouderen

030 maatschappij actueel Nederland

De crisis anders bekeken

Democratie

Duurzaamheid

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Futurologie

Geld, weg ermee

Joris Luyendijk, De zeven vinkjes

Leven over vijf jaar

Migratiecrisis

De multiculturele samenleving

Onthaasten

Ontvaderen

Populisme

Troonrede

Sinterklaas en Zwarte Piet ter discussie

Vrijwilligerswerk

Vrouwen aan de top – waarom meer

Vrouwen bij de politie

Werkloosheid

Wethouderschap

Woontevredenheidsonderzoek onder ouderen

Wat is zuinigheid

040 maatschappij actueel Wereld

Amnesty International

De euro

De binnengrenzen van Europa

De Europese Gemeenschap

IS

Migratie

Nepnieuws

Osama bin Laden

De politieke situatie op dit moment

De wereld gaat vooruit

Het grote wereldtoneel

Wereldvoedselproblemen en -kansen

100 wijsbegeerte

Antroposofie (Rudolf Steiner)

Baruch de Spinoza

Filosofie

Goed en kwaad

Historische filosofie / Franse Revolutie

Normen en waarden

Ouderdom in filosofie

Inleiding praktische filosofie

De Stoa

Verwondering

Wijsbegeerte op de werkvloer

Zin (in het algemeen)

Zin van het leven

200 godsdienst

Abraham

Paus Adriaan Floriszoon Boeyens (Adrianus VI)

The Amish People

Bonifacius

Dominicaner klooster

Doopsgezinden

Franciscus van Assisi

Fundamentalisme (religieus radicaal), maatschappelijke impact

De islam en de maatschappelijke impact

De Katharen (of Albigenzen)

Kerstmis in historisch perspectief

Mohammed

De Nag Hammadi geschriften en de Gnosis

Zijn alle religies en stromingen gelijk

Religieuze (in)tolerantie

Voorgeschiedenis van het kerstfeest

Wereldgodsdiensten

290 niet-religieuze organisaties

Humanisme

Lions

De "Odd Fellows"

Probus

Rotary

De Vrijmetselarij

300 - 330 sociale wetenschappen

Ideologieën

340 - 380 economie - verkeer

Afvalverwerking
Arm en rijk – de tweedeling hiertussen
Armoedebeleid
Bedrijfseconomie
Bedrijfseconomische beschouwingen
Bewegwijzering voor gebouwen
Energie, milieu en economische zaken
Energietransitie en techniek versus beleid van de overheid
Geld door de eeuwen heen
Geld, ruil- en machtsmiddel
Gemeente-financiën
De geschiedenis van het economisch denken
Globalisering
Groene energie – waarom moeten we hier massaal aan
Grootschalige toepassing van waterstof als belangrijkste energiedrager
Jeremy Bentham en het utilitarisme
Leven zonder olie
Modern Money Theory (MMT)
Ontwikkelingshulp / ontwikkelingswerk
Rotondes
Zout

390 - 398 rechtswetenschap

Cybercrime – de toenemende gevaren hiervan
Erfrecht
Mediation
Puttense moordzaak
Rechtsstaat en rechterlijke macht
De Raad voor de Kinderbescherming
Sociale bemiddeling

399 krijgswetenschap

Market Garden
Mijnenbestrijding op zee
Tweede wereldoorlog: operatie Pegasus
De slag bij Waterloo

410 - 420 psychologie - occulte wetenschappen

Bewust leven
Dromen, telepathie en uittreding
Geluk
Generatiekloof
Humor
Macht van de onmacht
Mindfulness
Omstandereffect
Onobserveerbare mens
Persoonlijk leiderschap
De rode draad in ons leven
Wat sterren vertellen
Waarom zoeken we de waarheid buiten onszelf

430 - 490 opvoeding - onderwijs – vorming

ACT-training

Communiceren met oudere doven kun je leren

Hoogbegaafde kinderen

De Nederlandse Christelijke Bond voor Doven

Onderwijs aan zigeuners

Thuiszitters in het onderwijs

Toetsen in het onderwijs

De Vrije School

500 wiskunde - informatica – natuurwetenschappen

De gulden snede

Priemgetallen

Talstelsels

600 - 610 geneeskunde - gezondheidszorg - lichaamsvoeding - voeding

Ademhaling

Alternatieve geneeswijzen

Antroposofische geneeskunde

Lezing door een apotheker

Aura's

Ayurveda

Bijna Dood Ervaringen (BDE's)

Het brein – het geheugen – onze hersenen

De gevolgen van een CVA

Dilemma's in: grenzen aan de zorg

Dyslexie

Het eten van vlees

Genetische manipulatie

Homeopathie

Implant files (medische implantaten)

Ingrepen in de evolutie/genetische manipulatie

Klimaatverandering en gezondheid

Kweekembryo's voor onderzoek

Levensende (overwegingen)

Linkshandigen

Maculadegeneratie

Massage

Memo-techniek

Menselijk bewustzijn

Wat is Multiple Sclerose

Ontwikkelingen m.b.t. (duurzaam) voedsel nu en in de toekomst

Onze oorschelpen

Orgaan- en weefseldonatie

Paranormale geneeswijze

Sanquin, de bloedbank

Uitvaartverzorging

Vaccinaties, zin en onzin

Vaccinatie – zonder pillen gewapend tegen winterkwaal

Voetzoolreflectie

Xenotransplantatie

Ziek zijn – Gezond worden

Zien / kijken / afasie

De ziekte van Ménière

Zoetstoffen

Zorg op maat

620 bord-, denk - en kansspellen enz. - handenarbeid enz. - huishoudkunde enz. - hobbies - sporten

Ballonvaren

Emailleren

Houtsnijden

Kerstpostzegels

Munten verzamelen

Oplossen van sudoku's

Porselein schilderen

Postzegelverzameling

Historie Tour de France

Wandelen

630 land- en tuinbouw - jacht en visserij

Aardappelen

Bio-industrie – van bio-industrie naar kweekvlees

Biologisch telen in de land- en tuinbouw

Boerenleven – de staat van de boer

Ethiek rondom voeding

Glastuinbouw

Landbouw en techniek

Van Mansholt naar Brundlandt

635 natuur

Beheer van dieren

Bijen

Biologische eigenaardigheden

Bodemonderzoek

Communicerende bomen

Dierenbescherming

Draken

Earthshot

Genetische manipulatie

Honden

Iets over insecten (“blij met de bij”)

Klimaatverandering

Klonen: waarom niet, waarom wel

Lieveheersbeestjes

Milieuvervuiling

Natura 2000 gebieden

Natuur en leven

Het ontstaan van de mens

Ozon en atmosfeer

Permafrost

Water

Waterbeheer / ruimte voor de rivier

Het weer

640 - 690 techniek

Blockchain

Boekbinden

Digitaliseren

Energie

ICT/Robotica

Industrieel ontwerpen (Cees de Boer)
Internet of Things (IoT)
Luchtvaarttechniek (dalen-stijgen)
Molens
Nieuwe media
Regelkringen
Robot – wat kunnen we van een robot verwachten
Straatverlichting

700 - 770 kunst; algemeen - beeldende kunst

Albrecht Dürer
Der Blaue Reiter
Claude Monet
Czeslaw Slania, postzegelgraveur
David Hockney
Fotografie
Frida Kahlo
Gaudi, Een leven in de architectuur
Geschiedenis der iconen
Biografie Han van Meegeren
Johanna, de ambassadrice van Vincent van Gogh
Kijken naar Kunst
Kleuren
De familie Kröller-Müller
Kunst
Kunstwerken in Apeldoorn
Marc Chagall
Michel Angelo
Mundaneum
Participatiekunst
Rodin
Salvador Dali
Schilderkunst in de Gouden Eeuw
De ideeën van Thomas Rau
Typografie
Vincent van Gogh en het impressionisme
Yubi Kirindongo

780 - 790 muziek - dans - toneel – film

Chopin
Hildegard von Bingen
Marcel Poncele
Mozart
Muziekstijlen uit Noord-Amerika
The power of two (John Lennon en Paul McCartney)
Schubert
De familie Strauss
Het fenomeen Strijkkwartet
Zangexpressie

800 taal- en letterkunde

Het begin van het alfabet
Over boeken
Breughel en spreekwoorden

Dialecten
Esperanto, de 2de taal voor iedereen
Gedichten
De Gijsbrecht van Aemstel
Hans Stolp
Horatio Nelson
Hugo de Groot
Jean de la Fontaine
Martin Gray, levensloop
The Mousehole Cat
Nicolaas Matsier, Het gesloten huis
Rutger Bregman, De geschiedenis van de vooruitgang
Shakespeare
Simon Vestdijk
Spelling – didactiek anno 2005
Spreekwoorden en gezegdes
Spreken in het openbaar
Sprookjes, sagen, legenden
Verteller Stan Fritschy
De taal
Taal, geleend en uitgeleend
Taal, maar dan anders
Taal, wie schrijft die blijft
Taalvervuiling
Victor Hugo
Volksverhalen
J.J.Voskuil, boeken
900 - 940 geschiedenis
Abel Tasman
Anna Maria van Schurman
Bill Bryson, Een huis vol
Geschiedenis Boerenpartijen
Het ontstaan van het “Broodhuisje” (voorloper van de Voedselbank)
De Capitulatie
Een eeuw Chinezen in de polder
Coöperatieve Verbruiksverenigingen in Nederland, ontstaan en neergang
Darwin
Eise Eisinga
Erich von Däniken, Waren de goden kosmonauten?
De Friese Elfstedentocht
De Etrusken
Geschiedenis van Europa
Folklore
Nederland in de Franse tijd
De Frauenkirche (na de Wende)
Gandhi
Het ontstaan van Gelderland
De Gouden Eeuw
Die Groot Trek in Suid-Afrika
Het Heilige Roomse Rijk
De Hunebedden

IJstijden
De Inca's
Geschiedenis van Israël
Johan en Cornelis de Wit
John Adams
De Kalender
Karel V doet afstand van de regering
Karl Marx
Kijk- en Luistermuseum
200 jaar Koninkrijk
De landing bij Kijkduin
De Kruistochten
Het ontstaan van de kwekerij "De Moerheim"
De geschiedenis van de luchtvaart
Maatschappij van weldadigheid: Veenhuizen
Margaretha van Parma
Mata Hari (Margaretha Zelle)
Mythologie
Neutraal Moresnet
Tsaar Peter de Grote
Peter Stuyvesant
Het leven in de Polder
Pompeï en Herculaneum
Raisa Gorbatsjov
Raoul Wallenberg
De slag om de residentie (1940)
De romantiek
10 Royal Ladies
Nederlands Rijwielbelastingmerk 1924-1941
Sint Nicolaas
De Nederlandse Slavenhandel in het Caribische gebied
De Spaarndammerbuurt
De Tachtigjarige Oorlog
Het tapijt van Bayeux
Toetanchamon
Tsjechië
De Tweede Wereldoorlog
De ontstaansgeschiedenis van de Verenigde Staten
De Verlichting
De Vikingen
Wereldbevolking
Winnie Mandela, haar leven naast Nelson Mandela
Hoe is het zeemansleven
950 - 990 land- en volkenkunde
Krachten die de aardoppervlakte veranderen
Aliens
Amerika
De Antillen
Arabieren van dichtbij
Baltische staten
Beken op de Veluwe

Berlijn
Bosnië
Brazilië
Buitenaards leven
Buitenlanders in Nederland
Bulgarije
Geopolitieke betekenis van de samenwerking tussen China en Rusland
De Concordia molen
Cyprus
Wandelen door Delft
Franse kathedralen
Graancirkels, feiten en verzinsels
Groenland
Oh, Oh, Den Haag
Hessenwegen
Ierland
IJsland en vulkanen
Indonesië
Wat kunnen we leren van inheemse volken
Iran
Jan Hilgers
Openbaar vervoer in Japan
Wandeling Kampen
Nederlandse kastelen
De kosmos
Landbouw in Oost-Europa
Het ontstaan van de landkaart
Maastricht
Nieuw-Zeeland, Maori's en natuur
Noord-Korea
Hoe de Noordzee ons vormde
Oranjesporen in Apeldoorn
Het Paleis op de Dam
Pitcairn
Rafelranden van Europa
Ron Moerenhout, De laatste boot naar St. Helena
Rusland en Poetin
Salomon Kroonenberg, diverse boeken
Santiago de Compostella
Schokland
Sociale architectuur
Spitsbergen
De Sterrenhemel
Tasmanië
Tibet
Traditionele boerderijen, nieuwe functie
De Veluwe – Het Ruhrgebied van Middeleeuws Nederland
Vietnam
Vulkanen en supervulkanen
De Wadden, ontstaan en geschiedenis
Wandelpaden, het ontstaan ervan

Wereldwonderen
Westelijke Eilanden Amsterdam
Willem B. Drees, Heelal, Mens en God
De Zijderoute
Zicht op Zuid-Afrika

v3 6-5-23